Urząd Gminy w Piekoszowie
Wpłynęło dnia:
07 -05- 2021
L.dz. 4354 zał.
Podpis

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410. 014.03.2020

Pan
Zbigniew Piątek
Wójt Gminy Piekoszów

Urząd Gminy Piekoszów
ul. Częstochowska 66a, 26-065 Piekoszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/046 – Zbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Urząd Gminy Piekoszów, ul. Częstochowska 66a, 26-065 Piekoszów (dalej: Urząd).

Kierownik jednostki kontrolowanej

Zbigniew Piątek, Wójt Gminy Piekoszów od 24 listopada 2013 r. (dalej: Wójt).
(akta kontroli str. 3, 4)

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej.
2. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi.
3. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych.

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2020 r., z wykorzystaniem dowodów powstałych przed i po tym okresie.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1].

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.

Kontrolerzy

1. Jerzy Stachowiak, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/95/2020 z 15 grudnia 2020 r.;
2. Arkadiusz Pawlik, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/99/2020 z 22 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 1, 2)

II. Ocena ogólna[2] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wójt Gminy nie zapewnił w pełni właściwej organizacji Urzędu do prowadzenia spraw w zakresie gospodarki ściekowej. W żaden sposób nie weryfikowano w Urzędzie otrzymywanych z Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Piekoszowie (ZUK)[3] danych dotyczących gospodarki ściekowej. Skutkowało to nierealizowaniem w pełni zarówno zadań dotyczących Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) jak i zadań własnych Gminy w zakresie gospodarki ściekowej. Przekazywane sprawozdania z realizacji KPOŚK były sporządzane nierzetelnie, tj. nie odpowiadały danym rzeczywistym, dotyczącym przede wszystkim liczby mieszkańców, odprowadzanych ścieków i prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto nie monitorowano stanu i postępu realizacji zadań określonych w aktualizacji KPOŚK 2017.

Urząd nie dysponował informacją dotyczącą sposobu postępowania w latach 2018-2020 (do 30 września) z nieczystościami ciekłymi przez odpowiednio 22%, 20%

---

[1] Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 (dalej: ustawa o NIK).

[2] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

[3] Spółka komunalna realizująca zadania Gminy określone w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.).

i 15% mieszkańców Gminy. Brak bilansowania się ilości ścieków zbieranych i przekazywanych do oczyszczenia oznacza, że nie zapobieżono ich niekontrolowanemu pozbywaniu się.

W Urzędzie nierzetelnie prowadzono ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, przez co nie było możliwe sprawowanie skutecznego nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi. Nie identyfikowano również, którzy mieszkańcy nie zawarli umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych w latach 2018-2020 (do 30 września). W konsekwencji gmina Piekoszów w tych latach nie zorganizowała wywozu nieczystości ciekłych dla odpowiednio 824, 856 i 756 właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli takich umów.

Wójt w ramach nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi nie zidentyfikował 195 nieruchomości, których właściciele zobowiązani byli do przyłączenia ich do istniejącej sieci kanalizacyjnej oddanej do użytkowania do końca 2017 r. i nie wszczął w stosunku do właścicieli tych nieruchomości postępowań w celu wydania decyzji nakazujących przyłączenie. Nie podjął też żadnych działań w celu wyegzekwowania decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości wykonanie obowiązku polegającego na przyłączeniu nieruchomości do sieci kanalizacyjnej.

Wójt podejmował działania dla uzyskania niezbędnego dofinansowania planowanych przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej, jednakże działania te nie były skuteczne. W sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. zawyżono nakłady poniesione w roku sprawozdawczym odpowiednio o 658,6 tys. zł i 106,8 tys. zł. Stwierdzono znaczne opóźnienia w realizacji poszczególnych etapów przedsięwzięcia „Modernizacja i rozbudowa istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie", które wyniosły od 916 do 1582 dni.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[4] kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Planowanie, monitorowanie, koordynowanie i nadzorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej

Opis stanu faktycznego

1.1. Organizacja zadań w zakresie gospodarki ściekowej

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu[5] (dalej: Regulamin), zadania i obowiązki wynikające z ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków[6] oraz z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach[7] (dalej: ucpg) realizował Referat Inwestycji, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Mienia Gminnego Urzędu (dalej: Referat). Do zadań tych należało m.in. kontrolowanie działalności gospodarczej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem oraz kontrolowanie realizacji

---

[4] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

[5] Do końca 2019 r. obowiązywał regulamin wprowadzony zarządzeniem Wójta z 1 grudnia 2015 r., a od 2020 r. do dnia zakończenia kontroli – regulamin wprowadzony zarządzeniem Wójta z 10 grudnia 2019 r.

[6] Dz. U. z 2020 r. poz. 2028.

[7] Dz.U. z 2020 r. poz. 1439, ze zm.

wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

(akta kontroli str. 5-53)

Referatem w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2018 r. kierowała Ewa Kryczka, a od 1 kwietnia 2018 r. Marek Szczerba. Kierownik Referatu odpowiadał za prawidłową, efektywną, terminową i rzetelną realizację merytorycznych zadań Referatu. Odpowiadał również za rzetelne i terminowe wykonanie uchwał Rady Gminy Piekoszów (zgodnie z właściwością rzeczową Referatu).

(akta kontroli str. 19, 54-71)

W okresie objętym kontrolą w Gminie obowiązywały *Regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Piekoszów* wprowadzone stosownymi uchwałami Rady Gminy Piekoszów z dnia 29 czerwca 2016 r.[8], 26 czerwca 2018 r.[9] i 31 października 2019 r.[10] Zgodnie z tymi regulaminami właściciele nieruchomości zobowiązani byli do pozbywania się odpadów komunalnych w sposób gwarantujący zachowanie czystości i porządku. Usuwanie nieczystości ciekłych z nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, powinno odbywać się z częstotliwością uzależnioną od ilości wytwarzanych nieczystości ciekłych oraz objętości zbiornika, zapewniając ciągłość użytkowania zbiornika oraz uniemożliwiając wydostanie się nieczystości ciekłych na zewnątrz, z zastrzeżeniem, że:

- do końca 2018 r. nieczystości ciekłe gromadzone w zbiornikach bezodpływowych należało usuwać nie rzadziej niż raz na miesiąc;
- od 1 stycznia 2019 r.:
- zbiornik bezodpływowy na nieczystości ciekłe powinien być opróżniany przez wyspecjalizowaną firmę, posiadającą stosowne zezwolenie, z częstotliwością zapewniającą nieprzepełnianie zbiornika bezodpływowego, a częstotliwość ta powinna być zależna od ilości zużytej wody;
- zbiornik przydomowej oczyszczalni ścieków powinien być opróżniany z osadów ściekowych przez wyspecjalizowaną firmę, posiadającą stosowne zezwolenie, z częstotliwością zapewniającą prawidłowe funkcjonowanie oczyszczalni, określoną w instrukcji eksploatacji;
- właściciele nieruchomości zobowiązani byli do zawarcia umowy na pozbywanie się nieczystości ciekłych z firmą posiadającą stosowne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z terenu gminy Piekoszów.

Obowiązki te utrzymano również w regulaminie obowiązującym od 2020 r.

(akta kontroli str. 162-163)

Zgodnie z zakresem obowiązków służbowych, uprawnień i odpowiedzialności z 11 października 2017 r., jeden z pracowników Referatu był odpowiedzialny m.in. za przyjmowanie sprawozdań przekazywanych przez podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Do jego obowiązków należało również prowadzenie ewidencji:

a) zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej w uzgodnieniu z ZUK;

b) przydomowych oczyszczalni ścieków służących do opracowania sposobu pozbywania się komunalnych odpadów ściekowych oraz opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej w uzgodnieniu z ZUK;

---

[8] Uchwała Rady Gminy Piekoszów nr XXVIII/182/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Piekoszów.

[9] Uchwała Rady Gminy Piekoszów nr LVIII/416/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Piekoszów.

[10] Uchwała Rady Gminy Piekoszów nr XVI/125/2019 z dnia 31 października 2019 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Piekoszów.

c) umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ucpg oraz egzekwowania tych obowiązków, w tym przeprowadzanie kontroli.

(akta kontroli str. 72-75)

W regulaminie utrzymania czystości i porządku obowiązującym od 1 stycznia 2019 r., Referatowi przypisano zadania dotyczące wyznaczania aglomeracji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne[11] (dalej: uPW), w tym sporządzanie corocznych sprawozdań z realizacji KPOŚK. W zakresach czynności pracowników Referatu nie wskazano osoby odpowiedzialnej za realizację i koordynację prac związanych z aglomeracją Piekoszów. Z przedstawionych dokumentów wynika, że sprawozdanie z realizacji KPOŚK za 2018 r. sporządził inspektor ds. przygotowania i realizacji inwestycji w Urzędzie, a sprawozdanie za 2019 r. – pracownik firmy zewnętrznej na podstawie udzielonego pełnomocnictwa. Dane i informacje dotyczące KPOŚK w Gminie Piekoszów, zgodnie z wyjaśnieniami Wójta oraz Kierownika Referatu, *były gromadzone przez ZUK i na ich podstawie sporządzano ww. sprawozdania.*

(akta kontroli str. 5-75, 228-280, 297-299, 301-304, 400-403, 542-547, 591-596)

1.2. Weryfikacja aglomeracji

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała nr XV/285/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 29 grudnia 2011 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Piekoszów[12] o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 14 863, z oczyszczalnią ścieków w Piekoszowie, obejmującą miejscowości: Piekoszów, Podzamcze, Brynica, Szczukowice, Szczukowskie Górki, Jaworznia, Łaziska, Janów (z wyłączeniem Janowa Dolnego) i Micigózd (z wyłączeniem ulic: Ogrodowej, Polnej, Łąkowej). W uzasadnieniu do uchwały zapisano m.in.: *obecnie na terenie planowanej aglomeracji Piekoszów istnieje 122,48 km sieci kanalizacji sanitarnej, która obsługuje 5854 mieszkańców i docelowo zostanie do niej podłączonych dodatkowo 2969 mieszkańców. Projektowana inwestycja na obszarze nowej aglomeracji obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej o długości 3,2 km, do której będzie podłączone 342 osoby. W ramach inwestycji planowana jest rozbudowa oczyszczalni ścieków w Piekoszowie, bez zmiany jej przepustowości średniej tj. 972,6 m^3/d.*

Zgodnie z art. 87 ust. 4 uPW, wyznaczenie aglomeracji następuje po uzgodnieniu przez wójta z Wodami Polskimi, a w zakresie obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony przyrody z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

O uzgodnienie projektu uchwały dotyczącej wyznaczenia aglomeracji Piekoszów Gmina złożyła 17 października 2019 r. wnioski do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz do Dyrektora Zarządu Zlewni w Kielcach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Postanowienia uzgadniające projekt uchwały zostały wydane przez dyrektorów tych jednostek odpowiednio 28 listopada i 3 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 371-381)

Uchwałą Rady Gminy Piekoszów z 30 stycznia 2020 r.[13] wprowadzono zmiany obszaru i granic aglomeracji. Uchwała zawierała elementy wymagane § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji[14]

---

[11] Dz. U. z 2020 r., poz. 310, ze zm.

[12] Dz. Urz. Woj. Święt. z 2012 r., poz. 533.

[13] Uchwała nr XIX/162/2020 r. w sprawie zmiany obszaru i granic aglomeracji Piekoszów (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 779) – wejście w życie 26 lutego 2020 r.

[14] Dz. U. poz. 1586.

z wyjątkiem ilości ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano albo planuje się zastosowanie systemów indywidualnych lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej (§ 4 ust. 1 pkt 1 lit. c tiret 6).

(akta kontroli str. 76-113)

Kierownik Referatu Marek Szczerba wyjaśnił, że omyłkowo nie podano ww. ilości ścieków. *Znajduje się ona w nowej uchwale Rady z 30 grudnia 2020 r.*

(akta kontroli str. 307-309, 340, 341, 346)

Zgodnie z uchwałą, do aglomeracji dołączono miejscowość Janów Dolny z liczbą mieszkańców, będącą jednocześnie RLM – 348. RLM aglomeracji wynosił 12 336, a jej obszar zwiększył się o 0,01 km^2 i wynosił 15,32 km^2 (14,9% obszaru Gminy). W uzasadnieniu do uchwały zapisano m.in. *łączna długość istniejącej (...) sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 127,2 km (...) do której podłączonych jest 8104 mieszkańców oraz 225 osób czasowo przebywających.*

(akta kontroli str. 76-113)

Według stanu na koniec 2017 r., w Gminie mieszkało 16 318 osób, z czego w aglomeracji Piekoszów – 8973, w aglomeracji Gnieździska – 1134[15] a poza aglomeracją – 6211 (38%). Na koniec 2018 r. liczba mieszkańców Gminy wynosiła 16 366, z czego 8997 – w aglomeracji Piekoszów, 1136 – w aglomeracji Gnieździska i 6233 – poza aglomeracją (38%). Na koniec 2019 r. w Gminie mieszkało 16 342 osób, w tym w aglomeracji Piekoszów – 9009, a poza aglomeracją – 7333 (45%). Wg stanu na 30 września 2020 r. liczba mieszkańców Gminy przedstawiała się odpowiednio: 16 330, 9337 i 6993 (43%).

(akta kontroli str. 87, 160-161, 214, 309)

Zgodnie z powyższą uchwałą zaplanowano wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej o długości 2,25 km[16] w Janowie Dolnym. Przewidywany wskaźnik koncentracji określony w rozporządzeniu w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji, jako stosunek liczby mieszkańców przewidywanej do obsługi przez planowaną do budowy sieć kanalizacyjną do długości tej sieci, wyniósł 154,7.

(akta kontroli str. 86-88)

Dane przekazane przez Gminę 31 października 2019 r. do Wód Polskich w ankiecie aktualizacyjnej[17] na potrzeby sporządzenia AKPOŚK 2021 były zgodne z obowiązującą uchwałą w sprawie aglomeracji. W związku z tym, że zrezygnowano z remontu i modernizacji oczyszczalni na rzecz budowy nowej, poprawioną wersję ankiety Gmina przesłała 8 listopada 2019 r.

(akta kontroli str. 404-440, 470-507)

W poprawionej ankiecie aktualizacyjnej do VI KPOŚK jako liczbę mieszkańców zameldowaną na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji Piekoszów wpisano 8186, zamiast 9243[18]. Ponadto stosowne daty wpisano pod pozycjami dotyczącymi

---

[15] Aglomeracja Gnieździska wyznaczona została Uchwałą nr XVI/228/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 października 2015 r., a gminą wiodącą w tej aglomeracji była gmina Łopuszno. Obszar części aglomeracji Gnieździska w gminie Piekoszów wynosił 0,94 km^2. Aglomeracja Gnieździska została zlikwidowana na mocy porozumienia z 22 listopada 2019 r.

[16] Kanalizacja sanitarna grawitacyjna – 1,41 km; kanalizacja sanitarna tłoczna – 0,84 km.

[17] Ankieta wypełniana przez gminy pozwalająca na zgłaszanie nowych inwestycji i modyfikację wyznaczonych obszarów aglomeracji.

[18] Dane z rejestru mieszkańców wg stanu na 31 października 2019 r.

remontu i modernizacji oczyszczalni[19] zamiast pod pozycjami dotyczącymi budowy nowej oczyszczalni[20].

(akta kontroli str. 426-440, 470-507, 562)

Wójt wyjaśnił, odpowiednio, że:
– prawdopodobną przyczyną wpisania liczby 8186 do ankiety aktualizacyjnej było niezweryfikowanie tych danych z danymi źródłowymi z ewidencji ludności przez Kierownika Referatu;
– nastąpiła oczywista pomyłka w wypełnieniu w kolumnach stosownych dat, które powinny być zamieszczone pod innymi pozycjami.

(akta kontroli str. 556-558, 599-600)

Wójt nie wysłał, po raz kolejny poprawionej ankiety aktualizacyjnej do VI KPOŚK, mimo wezwania PGW Wody Polskie – RZGW Kraków z 23 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 256-257, 470-507)

1.3. Planowanie zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji i obszarach poza aglomeracją

W AKPOŚK 2017 nie planowano w aglomeracji Piekoszów budowy oraz modernizacji sieci kanalizacyjnych.
Zaplanowano (z terminem zakończenia inwestycji i uzyskania efektu ekologicznego na 31 grudnia 2021 r.):

- budowę odcinka kanału odprowadzającego ścieki oczyszczone z oczyszczalni ścieków w Piekoszowie do cieku Babia, będącego przedłużeniem istniejącego przewodu;
- rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Piekoszowie o obiekty oczyszczania mechanicznego i uśredniania ścieków.

Założono, iż w zakresie zagospodarowania osadów ścieków po zrealizowaniu tych inwestycji sucha masa osadów powstających na oczyszczalni wzrośnie z 203,5 do 360 Mg s.m./rok.
Nakłady inwestycyjne na oczyszczalnię ścieków wraz z przeróbką osadu i jego zagospodarowaniem zaplanowano na 7,2 mln zł (środki własne Gminy i ZUK)[21].
W *Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2019-2027* (o którym mowa w dalszej części wystąpienia) na powyższe zadanie zaplanowano 6,6 mln zł.
Marek Szczerba wyjaśnił, że *w AKPOŚK przyjęto szacunkowy koszt modernizacji, natomiast kosztorys inwestorski sporządzony w 2018 r. na podstawie projektu budowlano-wykonawczego był o 0,6 mln niższy.*

(akta kontroli str. 145-159, 307-309)

Aglomeracja Piekoszów, jeszcze przed przyjęciem AKPOŚK 2017 spełniała warunek dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych[22], jeśli chodzi o wydajność oczyszczalni ścieków (odpowiadała ona przynajmniej ładunkowi generowanemu na obszarze aglomeracji). Drugi z warunków, tj. jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni, miał zostać spełniony po realizacji rozbudowy i przebudowy oczyszczalni ścieków.
Nie zapewniono spełnienia trzeciego z warunków ww. dyrektywy, tj. wyposażenia aglomeracji w system zbierania ścieków komunalnych gwarantujący blisko 100%

---

[19] Pozycje 68, 74 i 80.
[20] Pozycje 64, 70 i 76.
[21] https://www.wody.gov.pl/nasze-dzialania/krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych.
[22] Dz. Urz. WE L 135 z 30 maja 1991 r., str. 40, ze zm.

poziom obsługi (95% dla aglomeracji o RLM < 100 000, a pozostały procent RLM oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków, zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji).
Kierownik Referatu Marek Szczerba wyjaśnił: *brak działań zapewniających spełnienie przez aglomerację warunku wyposażenia aglomeracji w system zbierania ścieków komunalnych (...) wynika z faktu, iż bardziej priorytetowym działaniem była konieczność rozbudowy/modernizacji gminnej oczyszczalni ścieków oraz budowa kanału odprowadzającego do cieku Babia (...). Brak obu inwestycji powodował m.in. ograniczenia w możliwości przyjmowania i oczyszczania ścieków komunalnych, tym samym w rozbudowie gminnej kanalizacji sanitarnej.*

(akta kontroli str. 305-306)

Wskaźnik zbierania siecią (procent RLM korzystających z sieci) zarówno wg stanu na 30 września 2020 r. jak i po realizacji inwestycji określono na 82. Nie zaplanowano przyrostu liczby rzeczywistych mieszkańców po realizacji planowanej inwestycji.
Kierownik Referatu Marek Szczerba wyjaśnił: *wskaźniki zbierania siecią określano bazując na liczbie gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji gminnej. ZUK dysponuje liczbą odbiorców podłączonych do kanalizacji, a urząd listą wszystkich nieruchomości. Wskaźnik podany w AKPOŚK wyliczany był z obu powyższych liczb. Urząd nie posiada danych dotyczących przyrostu liczby rzeczywistych mieszkańców. ZUK operuje liczbą odbiorców (domostw), a zużycie ścieków wyliczane jest na podstawie wskazań wodomierza i ilości zużytej wody.*

(akta kontroli str. 305-306)

Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzań Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2019-2027 ZUK przyjęto 28 sierpnia 2019 r.[23]
Zakres rzeczowy ww. planu na lata 2019 (od 1 sierpnia) – 2023 zakładał, że w aglomeracji ZUK zamierza (w zakresie urządzeń wodociągowych) z własnych środków sfinansować: przejęcie lub budowę odcinków sieci wodociągowych (400 tys. zł); wymianę wodomierzy i wyposażenie w system do odczytów radiowych (200 tys. zł); wymianę i modernizację zasuw sieciowych wraz z inwentaryzacją (100 tys. zł) oraz zakup i wymianę sprzętu specjalistycznego do obsługi obiektów i urządzeń wodociągowych (100 tys. zł). W latach 2024-2027 nakłady na ww. zadania mają wynieść odpowiednio: 300 tys. zł, 500 tys. zł, 50 tys. zł i 200 tys. zł. Ponadto na lata 2019-2023 zaplanowano też modernizację sieci hydrantów wraz z inwentaryzacją i pomiarami ciśnienia (100 tys. zł).

(akta kontroli str. 145-159, 441-453, 459-460, 542-547)

Zgodnie ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Piekoszów*[24], w zakresie usuwania i oczyszczana ścieków komunalnych zaplanowano budowę (finansowaną z budżetu Gminy) sieci kanalizacyjnej o długości 54 518 mb za kwotę 23,9 mln zł. Jako najpilniejsze zadania wskazano budowę kanalizacji ścieków komunalnych w Piekoszowie oraz rozbudowę istniejącej kanalizacji ścieków komunalnych na terenach planowanych do zainwestowania (Janów Górny, Łaziska, Gniewce, Jaworznia, Szczukowice, Brynica, Górki Szczukowskie i Micigózd). Powyższe zadania zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową powinny zostać zrealizowane do końca 2025 r.

(akta kontroli str. 195-213)

Do 28 listopada 2019 r. w Gminie obowiązywał regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, przyjęty uchwałą Rady Gminy Piekoszów 26 listopada

[23] Uchwała nr XIV/95/2019 Rady Gminy Piekoszów
[24] Uchwała nr XL/276/2017 Rady Gminy Piekoszów z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piekoszów

2015 r. Kolejny regulamin przyjęto uchwałą z 31 października 2019 r.[25] Obydwa regulaminy były zgodne z wymaganiami art. 19 ust. 2 i ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Drugi regulamin uwzględniał uwagi zawarte w postanowieniu dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Krakowie (RZGW) z 17 października 2019 r. pozytywnie opiniującym projekt regulaminu.

Zgodnie z powyższymi regulaminami w zakresie odbioru ścieków przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest zobowiązane: przyjmować do sieci kanalizacyjnej ścieki od odbiorcy usług, w ilości co najmniej 0,3 m^3 na dobę; zapewnić ciągły odbiór ścieków z sieci o stanie i składzie zgodnym z aktualnie obowiązującymi przepisami (a w aktualnie obowiązującym regulaminie także zgodnie z obowiązującą umową o odprowadzanie ścieków).

W regulaminie obowiązującym w latach 2018-2019 (listopad) Przedsiębiorstwo było zobowiązane zapewnić zdolność posiadanych urządzeń kanalizacyjnych do odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny oraz odebrać i oczyścić przyjęte ścieki do oczyszczalni ścieków, a zgodnie z aktualnym regulaminem zobowiązane jest odprowadzać wprowadzone ścieki z sieci do posiadanych urządzeń kanalizacji.

W rozdziale 5 *Warunki przyłączenia do sieci* w obu regulaminach zapisano, iż przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej odbywa się na pisemne zlecenie (wniosek) złożone przez osobę ubiegającą się o przyłączenie, które powinno zawierać m.in. planowaną ilość odprowadzanych ścieków i określenie ich jakości i rodzaju, a w przypadku ścieków przemysłowych – wskazanie przewidywanej ilości i jakości odprowadzanych ścieków oraz dane o sposobie ich podczyszczania. Przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne w terminie 30 dni[26] od otrzymania zlecenia (wniosku) wydaje warunki przyłączenia do sieci bądź w terminie 21 dni wskazuje przyczyny uniemożliwiające przyłączenie. Wydane warunki przyłączenia nieruchomości są ważne nie dłużej niż 24 miesiące od dnia ich wydania[27].

(akta kontroli str. 164-193)

Zgodnie z *Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzań Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2019-2027*, w zakresie urządzeń kanalizacyjnych w latach 2019-2023 zaplanowano *Modernizację i rozbudowę oczyszczalni w Piekoszowie* za kwotę 6,6 mln zł ze środków zewnętrznych (fundusze UE, dotacje, leasing, pożyczki, kredyty) lub środków Gminy Piekoszów[28] oraz opracowanie *Koncepcji modernizacji oczyszczalni ścieków* ze środków ZUK (100 tys. zł). Ponadto ze środków ZUK zaplanowano monitoring i remont sieci kanalizacyjnej (120 tys. zł), uszczelnienie systemu kanalizacji sanitarnej (100 tys. zł), uzupełnienie brakującego monitoringu przepompowni ścieków (120 tys. zł) i przejęcie odcinków sieci kanalizacyjnych (200 tys. zł). Na lata 2024-2027 w aglomeracji zaplanowano rozbudowę istniejącej oczyszczalni ścieków (12 mln zł) i (poza aglomeracją) budowę kanalizacji Janów Dolny (6,4 mln zł).

---

[25] Uchwała nr XVI/128/2019 Rady Gminy Piekoszów w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Piekoszów opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego 13 listopada 2019 r. pod poz.4323, z mocą obowiązującą od 28 listopada 2019 r.

[26] W sprawach skomplikowanych termin ten może ulec wydłużeniu do 60 dni.

[27] W regulaminie obowiązującym do 28 listopada 2019 r. zapisano, iż są ważne 24 miesiące od dnia ich wydania.

[28] Etap I – budowa zbiornika retencyjnego z napowietrzaniem i przykryciem (2,6 mln zł); Etap II – doposażenie zbiornika retencyjnego w pozostałe elementy ujęte w projekcie (4 mln zł).

Celem inwestycji dotyczącej modernizacji i rozbudowy istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie (łącznie 18,7 mln zł) było polepszenie pracy części biologicznej oczyszczalni ścieków poprzez m.in.:
- retencję, przetrzymanie oraz uśrednianie składu ścieków dopływających do oczyszczalni przed skierowaniem ich do właściwego procesu oczyszczania;
- odświeżenie ścieków przed oczyszczaniem biologicznym;
- montaż kraty koszowej umożliwiającej wychwytywanie ze ścieków największych zanieczyszczeń;
- montaż skutecznych urządzeń do oczyszczania mechanicznego.
Celem inwestycji dotyczącej budowy kanalizacji Janów Dolny miał być odbiór ścieków z obszaru poza aglomeracją. Ścieki odprowadzone zostaną do istniejącej studzienki kanalizacyjnej, a następnie do oczyszczalni.
Działania te miały pozwolić w znacznym stopniu ograniczyć przedostawanie się ścieków bytowych do gruntu i wód gruntowych.
ZUK na najbliższe lata planował także przedsięwzięcia racjonalizujące wprowadzenie ścieków poprzez:
- uszczelnienie studzienek kanalizacyjnych;
- eliminację podłączeń kanalizacji deszczowej do kanalizacji sanitarnej;
- usuwanie nieszczelności sieci kanalizacyjnej;
- kontrole bezumownych spustów ścieków surowych do kanalizacji;
- modernizację urządzeń pomiarowych do określenia ilości ścieków surowych.

(akta kontroli str. 145-159)

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Referatu, *jako efekt ekologiczny modernizowanej oczyszczalni przewidziano dotrzymanie w odprowadzanych ściekach warunków określonych w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym*[29]. W przypadku kanalizacji w Janowie Dolnym *efektami ekologicznymi miały być: ochrona wód poprzez zbieranie ścieków w ilości 8,66m³/h i odprowadzenie ich do oczyszczalni oraz likwidacja ok. 80 zbiorników bezodpływowych i przyłączenie ok. 80 gospodarstw domowych do kanalizacji sanitarnej (ok. 320 mieszkańców Gminy).*

(akta kontroli str. 307-309)

Zaproponowane w ankiecie oraz ujęte w projekcie VI aktualizacji KPOŚK przedsięwzięcia trwające i planowane do realizacji na terenie aglomeracji do końca 2027 r. przewidują spełnienie wszystkich trzech warunków dyrektywy 91/271/EWG. Po realizacji inwestycji (wybudowanie nowej oczyszczalni) RLM obsługiwanych przez oczyszczalnię w aglomeracji ma wynosić 11 819, a wydajność oczyszczalni – 13 756 RLM. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni będzie zgodna z wymaganiami określonymi w uPW. Poziom skanalizowania, zgodnie z podjętą uchwałą 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Piekoszów, wynosi 98%, a po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej w Janowie Dolnym[30] wyniesie 100%.

(akta kontroli str. 339-370, 404-440, 461-464)

1.4. Monitorowanie realizacji zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji (KPOŚK)

W Urzędzie nie dokonywano analiz oraz nie monitorowano stanu realizacji przedsięwzięć ujętych w AKPOŚK 2017.

(akta kontroli str. 297-299, 542-547)

---

[29] Stężenie: BZT_5 (pięciodniowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu), ChZT (chemiczne zapotrzebowanie tlenu), zawiesiny ogólnej, fosforu ogólnego i azotu ogólnego

[30] 1,13 km sieci grawitacyjnej i 0,67 km sieci tłocznej.

Urząd nie dysponował także danymi na temat realizacji zadań na terenie aglomeracji ujętych w AKPOŚK 2017, wymaganymi do sporządzenia sprawozdania z realizacji KPOŚK za rok sprawozdawczy, zgodnie z wzorem podanym przez PGW Wody Polskie. Marek Szczerba, Kierownik Referatu wyjaśnił, że *nie posiada on takich danych i takiej wiedzy. Wszystkie dane są w ZUK, który odpowiada za gospodarkę wodno-ściekową. W Gminie znajdują się tylko dane dotyczące kosztów nowo wybudowanego odcinka kanalizacji oraz informacje o przydomowych oczyszczalniach ścieków lub szambach.*

(akta kontroli str. 297-299, 465-466)

W ramach zadania *Modernizacja i rozbudowa istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie* ujętego w AKPOŚK zrealizowano *Budowę odcinka kanału w terenie zamkniętym odprowadzającego ścieki oczyszczone z oczyszczalni ścieków w Piekoszowie do cieku Babia,* na co ZUK wydatkował łącznie 1327,3 tys. zł, z czego 904,9 tys. zł stanowiła pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW). W związku z odstąpieniem od przebudowy oczyszczalni na rzecz budowy nowej, nie zrealizowano zaplanowanych w ZUK wydatków w kwocie 6600 tys. zł na *Rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Piekoszowie o obiekty oczyszczania mechanicznego i uśredniania ścieków.* Ze środków własnych Gminy poniesiono w 2018 r. wydatek w wysokości 38,6 tys. zł na aktualizację dokumentacji projektowej przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 454, 455, 603, 604, 656-657)

Sprawozdanie z realizacji KPOŚK, wg stanu na 31 grudnia 2018 r., przekazano do PGW Wody Polskie – RZGW Kraków 29 stycznia 2019 r., tj. w terminie wynikającym z art. 89 ust. 1 uPW. Po przeanalizowaniu sprawozdania PGW Wody Polskie 4 marca 2019 r. zwróciły się o dokonanie poprawek[31]. Poprawione sprawozdanie wysłano 6 marca 2019 r.

(akta kontroli str. 228-251)

Zgodnie z art. 89 ust. 1 uPW (w aktualnym brzmieniu) gminy przedkładają Wodom Polskim corocznie, nie później niż do dnia 28 lutego, sprawozdania z realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych za rok ubiegły.
Sprawozdanie z realizacji KPOŚK za 2019 r. wysłano 2 marca 2020 r., tj. 3 dni po terminie. Znajdowały się w nim dane tożsame ze sprawozdaniem sporządzonym przez PGW Wody Polskie, które nie zwróciły się do Wójta o dokonanie poprawek. W trakcie kontroli nie przedłożono dokumentów potwierdzających fakt dokonania przez Wody Polskie analizy sprawozdania.

(akta kontroli str. 252-280)

Wójt wyjaśnił, że prawdopodobną przyczyną wysłania sprawozdania 2 marca 2020 r. *mógł być fakt przedłożenia do podpisania sprawozdania w ostatnim dniu terminu, tj. 28 lutego w piątek i przekazania korespondencji do wysłania dopiero w poniedziałek.*

(akta kontroli str. 542-547)

W sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za rok 2018 i 2019 zamieszczono nierzetelne informacje dotyczące prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, RLM, liczby mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej i obsługiwanych przez przydomowe oczyszczalnie ścieków, ilości ścieków oraz finansowania zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych. Opisano to szerzej w sekcji *Ustalone nieprawidłowości.*

---

[31] Wartości w kolumnach 73 i 74 powinny odpowiadać wartościom w kolumnach odpowiednio 53 i 54; wartości w kolumnach 118 i 119 powinny być równe.

W Gminie, poza przedsięwzięciami ujętymi w AKPOŚK 2017 zrealizowano inne przedsięwzięcia dotyczące gospodarki ściekowej. W miejscowościach Brynica, Podzamcze, Szczukowice, Micigózd na terenie aglomeracji, 17 inwestorów prywatnych w latach 2018-2020 (III kwartał) wybudowało odcinki sieci kanalizacji sanitarnej wydatkując 270,1 tys. zł. Środki te zostaną zwrócone inwestorom przez ZUK. W latach 2018-2019 ZUK wybudował odcinki sieci kanalizacji w Piekoszowie (21,9 tys. zł), a Gmina w 2018 r. wydatkowała 12,4 tys. zł na odcinki sieci w Jaworzni oraz 46,6 tys. zł na aktualizację dokumentacji projektowej budowy kanalizacji sanitarnej w Janowie Dolnym.

(akta kontroli str. 455-456, 605-607)

Wymienionych wyżej zrealizowanych przedsięwzięć nie wykazano w sprawozdaniach z KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. Wójt Gminy wyjaśnił, że *przyjęto błędnie, że sprawozdania dotyczą tylko zadań wpisanych do V aktualizacji KPOŚK.*

(akta kontroli str. 228-280, 601-602)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Kierownik Referatu Marek Szczerba żadnemu pracownikowi w zakresie czynności nie przypisał odpowiedzialności za realizację i koordynację prac związanych z aglomeracją Piekoszów. Stanowiło to naruszenie standardu A3 kontroli zarządczej określonego w komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych[32]. Zgodnie z tym standardem, struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań jednostki, a zakres zadań poszczególnych komórek, powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

(akta kontroli, str. 5-41, 54-75, 297-299, 542-547)

Kierownik Referatu, Marek Szczerba wyjaśnił, że *obowiązki te pełni podinspektor ds. planowania przestrzennego i wynika to z przypisanego pracownikowi zakresu czynności.* Jednocześnie potwierdził, że *nie sporządził zakresu czynności i odpowiedzialności dla* tego pracownika, co, jak wyjaśnił, *było jego błędem.*

(akta kontroli, str.297-299, 302)

Zgodnie z § 6 zakresu czynności, uprawnień i odpowiedzialności Kierownik Referatu Marka Szczerby, ustala on szczegółowe zakresy czynności, odpowiedzialności i uprawnień dla wszystkich pracowników kierowanej komórki, które podlegają corocznej aktualizacji, w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku.

(akta kontroli, str.57-62)

Podinspektor ds. planowania przestrzennego wyjaśnił, że nie ma pisemnego zakresu czynności, a pisma dotyczące KPOŚK były na nią dekretowane od czwartego kwartału 2019 r. *Na początku 2020 r. Kierownik Referatu dostarczył mi segregator z dokumentacją dotyczącą KPOŚK i oznajmił, że mam się tym zajmować. Nie byłem na żadnym (zarówno zewnętrznym jak i wewnętrznym) szkoleniu z tego zakresu. Nikt mnie nie poinformował, że jestem odpowiedzialny za realizację i koordynację prac związanych z aglomeracją Piekoszów.*

(akta kontroli str. 303-304)

Wójt Gminy wyjaśnił: *zobowiązano Kierownika do niezwłocznego sporządzenia pracownikom brakujących zakresów czynności oraz do bieżącego ich*

[32] Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84.

aktualizowania. Wzmocniony zostanie nadzór nad zakresem zadań, jakie powinien realizować Kierownik Referatu. (...) doprecyzowane zostaną zapisy Regulaminu oraz przypisane zostaną zadania Kierownikowi w sposób bardziej precyzyjny.

(akta kontroli str. 542-547)

2. Wójt, pomimo wezwania PGW, nie przesłał poprawionej ankiety aktualizacyjnej do VI KPOŚK.

Do Urzędu 23 stycznia 2020 r. wpłynęło z PGW Wody Polskie – RZGW Kraków wezwanie do przesłania w terminie 14-dniowym poprawionej ankiety aktualizacyjnej do VI KPOŚK wraz z pismem przewodnim podpisanym przez Wójta. Do dnia zakończenia kontroli NIK nie przesłano tej ankiety.

(akta kontroli str. 256-257, 470-507)

Wójt wyjaśnił, że *odpowiedzi nie udzielono, ponieważ udzielono pełnomocnictwa pracownicy Biura Realizacji Projektów z Poznania do występowania w imieniu Wójta.*

(akta kontroli str. 556-558)

Powyższe wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione, gdyż Wójt powinien zapewnić, aby poprawiona ankieta została przygotowana i przesłana w wyznaczonym terminie. Kierownik Referatu zobowiązał się do jej przesłania najpóźniej do 15 lutego 2021 r.

(akta kontroli str. 568)

3. W Urzędzie nie monitorowano stanu i postępu realizacji zadań określonych w AKPOŚK 2017, a także nie dokonywano w powyższym zakresie żadnych analiz.

Kierownik Referatu, Marek Szczerba wyjaśnił jedynie, że *nie ma wiedzy na temat monitorowania oraz że nie dokonywał żadnych analiz.*

Wójt jako przyczynę nieprawidłowości podał *brak jakiegokolwiek sygnału ze strony ww. Kierownika oraz Prezesa ZUK o trudnościach w pozyskiwaniu danych niezbędnych do rzetelnego wykazywania stanu realizacji przedsięwzięć, czy zagrożeniach w terminowości ich realizacji.*

(akta kontroli str. 297-299, 542-547)

4. Wójt przekazał Wodom Polskim nierzetelnie wypełnione sprawozdania z realizacji KPOŚK za 2018 i 2019 r., ponieważ:

a) w obu sprawozdaniach wpisano, że Gmina prowadzi pełną ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, podczas gdy ustalenia niniejszej kontroli NIK wykazały, że ewidencja taka prowadzona była nierzetelnie (ustalenia w tym zakresie opisano szerzej również w obszarze drugim niniejszego wystąpienia);
b) w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2018 r. i za 2019 r. wpisano liczbę rzeczywistych mieszkańców aglomeracji wynoszącą odpowiednio 9506 i 8188, a kontrola wykazała, że liczby te wynosiły odpowiednio 8997 i 9009;
c) w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK zarówno za 2018 r. jak i za 2019 r. jako liczbę mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej wpisano 8104, podczas gdy takich mieszkańców było odpowiednio 8604 i 8704 (co szerzej opisano również w obszarze drugim niniejszego wystąpienia);
d) w sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2018 r. wpisano 680 jako liczbę mieszkańców obsługiwanych przez przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz 19,6 tys. m^3/r jako ilość ścieków oczyszczanych przez te oczyszczalnie. W sprawozdaniu z realizacji KPOŚK za 2019 r. zaznaczono, że nie ma żadnej przydomowej oczyszczalni ścieków. Z ustaleń kontroli wynika jednak, że przydomowe oczyszczalnie funkcjonowały, a ilość ścieków z nich pochodzących

wyniosła 0,04 tys. m^3 (ustalenia na ten temat opisano szerzej również w obszarze drugim);

(akta kontroli str. 160, 228-280, 293, 562-564, 711)

Kierownik Referatu Marek Szczerba podał w wyjaśnieniach, że *sprawozdania były opracowane na podstawie danych przekazanych przez ZUK (...) stąd występują różnice.* Dodał, że *nie ma wiedzy ani dokumentów potwierdzających liczby wpisane do poszczególnych kolumn sprawozdań.* Odnośnie niewykazania w sprawozdaniu za 2019 r. danych dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków wyjaśnił, że *logicznym jest, że za rok 2019 powinna być wpisana odpowiednio liczba mieszkańców i ilość ścieków.*
W odpowiedzi na pytanie dlaczego, jako Kierownik, nie weryfikował ww. danych wyjaśnił, że *nie ma wiedzy na ten temat.*

(akta kontroli str. 461-464)

W uzupełnieniu Sekretarz Gminy Grażyna Tatar, przyznała w wyjaśnieniach, że m.in.: *błędnie wpisano (...) informację o prowadzonej pełnej ewidencji; wskazano nieprawidłowe liczby* (dotyczące) *rzeczywistej mieszkańców aglomeracji. (...) Dlatego też zwiększony będzie nadzór nad pracą Kierownika, aby taka sytuacja nie miała miejsca, w tym celu weryfikowane będę dane zawarte w projekcie sprawozdania z danymi będącymi w posiadaniu Urzędu i ZUK.* W odniesieniu do liczby mieszkańców obsługiwanych przez przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz ilości ścieków oczyszczanych przez te oczyszczalnie wyjaśniła, że *dane zawarte są w sprawozdaniu za 2019 r. są prawidłowe, gdyż zgodnie z wytycznymi Wód Polskich do aktualizacji aglomeracji przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz osoby przez nie obsługiwane, usytuowane na terenie aglomeracji a nie posiadające skuteczności oczyszczania ścieków jak oczyszczalnia główna, co ma miejsce w naszym przypadku, zakwalifikowane zostały wszystkie te osoby, jako obsługiwane przez tabor asenizacyjny.*

Ponadto wyjaśniła, że Kierownik *nie dokonywał weryfikacji danych (...), przez co nie wywiązał się z obowiązku nadzorowania pracy podległych pracowników. W mojej ocenie ograniczył się wyłącznie do podpisania dokumentu, bez sprawdzenia czy pracownicy podali prawidłowe dane, na które są potwierdzenia w materiałach źródłowych. W toku kontroli omówione zostały z Kierownikiem zasady mające na celu prawidłowe i rzetelne przedstawianie danych w nadchodzących do sporządzenia sprawozdaniach, tak aby miały one potwierdzenie w dokumentach źródłowych. Kierownik zobowiązany został do gromadzenia w merytorycznej teczce wszystkich dokumentów powiązanych ze sporządzanymi sprawozdaniami z KPOŚK i przed przesłaniem sprawozdania zobowiązany będzie do dokonywania kontroli poprawności danych oraz zwiększy swój nadzór nad podległymi pracownikami i ukierunkuje swą współpracę z ZUK w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i obowiązków ciążących na Gminie w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 467-468)

e) w sprawozdaniach za 2018 r. i 2019 r. jako ilość ścieków odprowadzonych w aglomeracji wykazano odpowiednio 368,1 tys. m^3 oraz 311,2 tys. m^3 podczas gdy ilości te wyniosły odpowiednio 181,3 tys. m^3 oraz 197,1 tys. m^3 (ustalenia w tym zakresie opisano szerzej również w obszarze drugim wystąpienia)

(akta kontroli str. 245, 246, 263, 266, 293, 711)

f) w sprawozdaniu za 2018 r. wykazano, że nakłady poniesione w roku sprawozdawczym wyniosły łącznie 1961,5 tys. zł, z tego pożyczka z WFOŚiGW w Kielcach – 1113 tys. zł, środki własne – 556 tys. zł, inne źródła finansowania – 292,5 tys. zł. Tymczasem z ustaleń kontroli wynika, że poniesiono nakłady w kwocie 1302,9 tys. zł, z tego pożyczka z WFOŚiGW – 904,9 tys. zł, natomiast

środki własne to 398 tys. zł (ustalenia na ten temat opisano szerzej również w obszarze drugim wystąpienia);

g) w sprawozdaniu za 2019 r. wykazano, że nakłady poniesione w roku sprawozdawczym wyniosły łącznie 236 tys. zł i w całości stanowiły środki własne. Z ustaleń kontroli wynika, że nakłady poniesione (środki własne) wynoszą 129,2 tys. zł (co szerzej opisano również w obszarze trzecim niniejszego wystąpienia).

Tym samym w sprawozdaniu za 2018 r. i 2019 r. zawyżono nakłady poniesione w roku sprawozdawczym odpowiednio o 658,6 tys. zł i 106,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 251, 274, 540)

Wójt Gminy wyjaśnił, że *wpisanie błędnych danych wynikać mogło z braku należytego zapoznania się pracownika z instrukcją wypełniania sprawozdania z realizacji KPOŚK, a w szczególności z braku nadzoru Kierownika Referatu, który nie dołożył należytej staranności, aby dane te były rzetelne*. Wójt nie wyjaśnił przyczyn powyższych rozbieżności i podał, że będą one wyjaśniane *z merytorycznym pracownikiem ZUK*.

(akta kontroli str. 542-547, 558)

NIK podkreśla, że podanie nierzetelnych danych w sprawozdaniu za 2019 r., dotyczących liczby mieszkańców aglomeracji oraz liczby mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej spowodowało zawyżenie współczynnika zbierania siecią – z 96,6% do 99%.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

OBSZAR

2. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi

Opis stanu faktycznego

2.1. Sprawowanie nadzoru nad postępowaniem ze ściekami komunalnymi na obszarze gminy

Wg danych Urzędu liczba mieszkańców Gminy na dzień 31 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2019 r. oraz na 30 września 2020 r. wyniosła odpowiednio: 16 366, 16 342 i 16 330.

W tym samym okresie liczba mieszkańców:

- korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosiła odpowiednio 8604, 8704 i 8788;
- zbierających i oczyszczających ścieki w przydomowych oczyszczalniach ścieków wynosiła: 680, 808 i 980;
- zbierających nieczystości ciekłe w bezodpływowych zbiornikach wynosiła: 3428, 3564 i 4076.

Udział procentowy mieszkańców korzystających z ww. urządzeń w ogólnej liczbie mieszkańców wynosił odpowiednio: 78%, 80% i 85%.

Ilość odprowadzonych ścieków ogółem wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2019 r. oraz na 30 września 2020 r. wynosiła[33] odpowiednio: 365 tys. m^3 (164,3 tys. m^3), 364,4 tys. m^3 (163,5 tys. m^3) i 364,2 tys. m^3 (155,9 tys. m^3).

W tym samym okresie ilość ścieków wytworzonych przez mieszkańców:

- korzystających z sieci kanalizacyjnej wyniosła 181,3 tys. m^3, 197,1 tys. m^3 i 135 tys. m^3;
- zbierających i oczyszczających ścieki w przydomowych oczyszczalniach ścieków wyniosła: brak danych za 2018 r., 0,1 tys. m^3 (0,06 tys. m^3) i 0,04 tys. m^3 (0,01 tys. m^3);

[33] W nawiasach podano ilość ścieków poza obszarem aglomeracji, przy czym poza tym obszarem nie było mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej.

– zbierających nieczystości ciekłe w bezodpływowych zbiornikach wyniosła: 15,9 tys. m^3 (6,8 tys. m^3), 15 tys. m^3 (4,7 tys. m^3) i 14,4 tys. m^3 (3,5 tys. m^3).

Udział procentowy ścieków odprowadzonych z ww. urządzeń w ogólnej liczbie ścieków wyniósł odpowiednio: 54% (4%), 58% (3%) i 41% (2%).

(akta kontroli str. 293, 711)

W Urzędzie prowadzona jest, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ucpg, ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków (wspólnie) w formie arkusza kalkulacyjnego Excel, do której wpisano łącznie 2442 nieruchomości nieskanalizowane.

Spośród ww. liczby nieruchomości: 245 – ma przydomowe oczyszczalnie ścieków, 1019 – posiada zbiorniki bezodpływowe (szamba), 85 – nie ma żadnego z tych urządzeń (nie ma sanitariatów), natomiast w stosunku do 1093 nieruchomości, w Urzędzie nie było dokumentów, czy i jakie urządzenia znajdują się na ich terenie.
Ewidencja zawiera m.in. następujące pozycje/rubryki: liczbę porządkową, dane adresowe i nazwisko właściciela, nr obrębu i działki ewidencyjnej, liczbę osób zamieszkujących posesję, pojemność zbiornika bezodpływowego/oczyszczalni przydomowej, technologię wykonania zbiornika, informację o podpisaniu umowy z firmą na opróżnienie zbiornika bezodpływowego, częstotliwość opróżniania zbiornika bezodpływowego, datę ostatniego wywozu nieczystości, dane firmy świadczącej usługę wywozu nieczystości, sposób zagospodarowania osadu ściekowego, datę ostatniego usunięcia osadu ściekowego, częstotliwość usuwania osadu ściekowego w ciągu roku.

(akta kontroli str. 114)

Pracownik prowadzący ewidencję, wyjaśniając w jaki sposób zapewniono ujęcie w ewidencji wszystkich tych urządzeń oraz nieruchomości w nie wyposażonych podał: *Liczbę nieruchomości nieskanalizowanych ustaliła w latach 2017 i 2018 firma zewnętrzna specjalizująca się m.in. w inwentaryzacji terenowej na zlecenie Wójta (...). Firma ta ustaliła również te nieruchomości, na których znajdują się zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków, a także te na których brak jest sanitariatów.*

Wyjaśniając, jakie działania podejmowano w celu ustalenia stanu faktycznego dla tych nieruchomości, dla których nie udostępniono terenu posesji inwentaryzującym pracownik prowadzący ewidencję podał: *Po zakończeniu inwentaryzacji przeprowadziłam w terenie 36 kontroli tych posesji, których właściciele udostępnili mi je do oględzin oraz wezwałam 322 właścicieli kolejnych posesji do okazania rachunku za zgodne z prawem pozbywanie się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz do przedstawienia umów w ww. zakresie.*

Wyjaśniając, czy Urząd podejmował działania zmierzające do instalacji zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków na 85 posesjach, na których nie zainstalowano żadnego z tych urządzeń (nie istnieją sanitariaty), pracownik prowadzący ewidencję podał: *w większości przypadków problem ten dotyczy osób starszych, samotnych i schorowanych, którzy mają skromne możliwości finansowe. Byli oni ustnie pouczani o konieczności zamontowania odpowiednich urządzeń odprowadzających nieczystości.*

(akta kontroli str. 116, 117)

Oględziny ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wykazały, że nie jest ona kompletna gdyż:

1) spośród 1019 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe:
   - dla 169 nieruchomości nie określono wymaganej częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego;

- dla 183 nieruchomości nie określono daty ostatniego wywozu nieczystości
- dla 322 nieruchomości nie określono pojemności zbiornika bezodpływowego;
- dla 943 nieruchomości nie określono daty zawarcia umowy na opróżnianie zbiornika.

W ewidencji brak jest również danych, dotyczących objętości powstających nieczystości ciekłych na jednostkę czasu oraz danych umożliwiających określenie tej objętości dla poszczególnych nieruchomości.

2) spośród 245 nieruchomości, na których zainstalowano oczyszczalnie przydomowe:

– dla 116 nieruchomości nie jest znana pojemność oczyszczalni/ilość ścieków na dobę;
– dla 93 nieruchomości nie podano częstotliwości usuwania osadów ściekowych;
– dla 86 nieruchomości brak daty ostatniego usunięcia osadu ściekowego;
– dla 81 nieruchomości brak sposobu zagospodarowania osadu ściekowego.

W ewidencji brak jest również danych, umożliwiających określenie, czy zgodność stopnia redukcji jest odpowiednia do wielkości aglomeracji na której oczyszczalnia się znajduje.

W ewidencji nie było danych umożliwiających określenie wymaganych częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych dla wszystkich nieruchomości w nie wyposażonych.

(akta kontroli str. 115)

Odpowiadając na pytanie, w jaki sposób identyfikowano te parametry dla możliwości kontrolowania prawidłowości w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych, pracownik prowadzący ewidencję podał: *Dla takich nieruchomości nie było możliwości kontrolowania prawidłowości w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych.*

(akta kontroli str. 117)

Dane dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy oraz liczby przydomowych oczyszczalni ścieków, podane w załączniku do sprawozdania SG-01 przekazywanego do Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) za lata 2018 i 2019 kształtowały się następująco:

– liczba zbiorników bezodpływowych - 857 i 857;
– liczba przydomowych oczyszczalni ścieków - 170 i 182.

Dane dotyczące tych urządzeń w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w dniu oględzin[34] wyniosły:

– liczba zbiorników bezodpływowych - 1019;
– liczba przydomowych oczyszczalni ścieków - 245.

(akta kontroli str. 114, 120, 122, 123)

Wyjaśniając przyczynę różnicy pomiędzy danymi wynikającymi z ewidencji oraz wykazanymi w sprawozdaniach do GUS pracownik prowadzący ewidencję podał: *Powyższa różnica wynika z faktu, że ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków jest sukcesywnie aktualizowana i liczba nieruchomości, na których znajdują się ww. urządzenia wzrasta.*

(akta kontroli str. 118)

W wyniku porównania danych zawartych w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków z danymi wynikającymi z ewidencji

[34] Tj. w dniu 23 grudnia 2020 r.

adresowej stwierdzono, że w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków nie została ujęta nieruchomość położona przy ul. Chęcińskiej nr 11 w Piekoszowie.

(akta kontroli str. 132)

Pracownik prowadzący ewidencję wyjaśnił, że: *Przyczyną nieujęcia ww. nieruchomości w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków był fakt, iż ewidencja ta jest w trakcie uzupełniania i jeszcze nie wszystkie urządzenia zostały w niej ujęte. (...).*

(akta kontroli str. 133)

Badanie dokumentacji losowo wybranych 20 nieruchomości (10 wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków i 10 wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe) ujętych w prowadzonym przez Starostę Kieleckiego wykazie zgłoszonych przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych o objętości powyżej 10 m^3 wykazało, że w ewidencji prowadzonej przez Urząd nie ujęto sześciu posiadaczy zbiorników bezodpływowych i czterech posiadaczy przydomowych oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 131)

Pracownik prowadzący ewidencję wyjaśnił, że: *Ewidencja jest w trakcie tworzenia i w miarę możliwości aktualizowana. Dążymy do skompletowania wszystkich danych w powyższym zakresie.*

(akta kontroli str. 134)

W latach 2018, 2019 i 2020 (do 30 września) liczba nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe wyniosła odpowiednio: 857, 891 i 1019, z tego odpowiednio dla:

- 33, 35 i 263 nieruchomości zawarto umowy na wywóz nieczystości;
- 824, 856 i 756 nieruchomości nie objęto umowami na wywóz nieczystości.

(akta kontroli str. 135)

W badanym okresie Gmina nie organizowała wywozu nieczystości ciekłych dla właścicieli nieruchomości nieposiadających umów na tę usługę. Było to niezgodne z 6 ust. 6 ucpg.

(akta kontroli str. 135)

W latach 2018-2020 (do 30 września) działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych prowadziło odpowiednio dziewięć, dziewięć i dziesięć podmiotów (przedsiębiorców). Wójt prowadził ewidencję udzielonych i cofniętych pozwoleń, która była zgodna z danymi dotyczącymi liczby podmiotów prowadzących przedmiotową działalność.

(akta kontroli str. 135, 139-141)

Wszyscy przedsiębiorcy składali Wójtowi kwartalne sprawozdania z prowadzonej działalności, a liczba złożonych sprawozdań w okresie objętym kontrolą (tj. za 11 kwartałów) odpowiadała sumie podmiotów prowadzących taką działalność w każdym kwartale okresu objętego kontrolą.

Sporządzane przez przedsiębiorców sprawozdania były składane terminowo i zawierały określone w art. 9o ust. 3 i 4 ucpg informacje i wykazy. W Urzędzie weryfikowano ich prawidłowość i terminowość. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki złożenia nierzetelnego sprawozdania przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub nieterminowego złożenia takiego sprawozdania, w związku z czym na przedsiębiorców nie nakładano kar.

(akta kontroli str. 136-138)

Według ww. sprawozdań przedsiębiorców:

- łączna ilość odbieranych i przekazanych do oczyszczenia (stacje zlewne) ścieków w latach 2018, 2019 i 2020 (do 30 września) wyniosła odpowiednio: 15 909,1 m^3, 15 038,5 m^3 i 14 435,1 m^3;
- kwartalna liczba właścicieli nieruchomości, od których odebrane zostały nieczystości ciekłe wyniosła od 280 za I kwartał 2018 r. do 536 za III kwartał 2020 r.

Pracownicy Urzędu nie dysponowali danymi z ewidencji prowadzonych w stacjach zlewnych w zakresie ilość ścieków przyjętych oraz przekazanych do oczyszczenia.

(akta kontroli str. 142-144)

Gminne jednostki organizacyjne nie prowadziły działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy.

(akta kontroli str. 135)

2.2. Zwiększanie liczby użytkowników sieci kanalizacyjnej

Na dzień 31 grudnia 2017 r., 2018 r., 2019 r. i 30 września 2020 r. liczba nieruchomości, których właściciele zobowiązani byli do podłączenia ich do istniejącej sieci kanalizacyjnej (oddanej do użytkowania do końca 2017 r.) wyniosła odpowiednio: 2219, 2261, 2287 i 2317. Liczba mieszkańców tych nieruchomości wyniosła odpowiednio: 8876, 9044, 9148 i 9268. Liczba nieruchomości, które nie zostały podłączone do sieci kanalizacyjnej wyniosła w każdym roku 196 (zamieszkiwało je 784 osoby).

Postępowanie administracyjne zmierzające do wydania decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości podłączenie do sieci kanalizacyjnej wszczęto wobec jednej osoby, spośród 196 właścicieli nieruchomości, które nie zostały podłączone do sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 294, 281-292)

Postępowanie wszczęte 25 kwietnia 2018 r. zakończyło się wydaniem tego samego dnia decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości wykonanie obowiązku polegającego na przyłączeniu nieruchomości do sieci kanalizacyjnej. Decyzją z dnia 20 lipca 2018 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach utrzymało w mocy decyzję Wójta, którą uprzednio zaskarżył właściciel nieruchomości. Pomimo iż właściciel nieruchomości nie wykonał decyzji, Wójt nie podejmował żadnych działań w celu jej wyegzekwowania.

(akta kontroli str. 281-292)

Wykonanie prawomocnej decyzji podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji[35].

Na dzień 31 grudnia 2018 r., 2019 r. i 30 września 2020 r. liczba nieruchomości, których właściciele zobowiązani byli, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ucpg, do podłączenia ich do nowo wybudowanych i oddanych do użytkowania w okresie od 2018 r. sieci kanalizacyjnych wyniosła odpowiednio: 6, 14 i 1. Liczba mieszkańców tych nieruchomości wyniosła odpowiednio: 24, 56 i 4. W tym samym okresie wszyscy ww. właściciele nieruchomości dokonali podłączenia w ciągu sześciu miesięcy od oddania sieci do użytkowania.

(akta kontroli str. 294)

Zgodność danych liczbowych dotyczących zidentyfikowanych nieruchomości i mieszkańców z ewidencją nieruchomości prowadzoną w Gminie, potwierdzono dla ulic Słonecznej oraz Wolności w Piekoszowie, a także dla ulic Południowej i Spokojnej w miejscowości Micigózd.

---

[35] Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, ze zm. (dalej: upea).

(akta kontroli str. 388-399)

Liczby mieszkańców nieruchomości podłączonych do sieci wg stanu na 31 grudnia 2018 r. i 2019 r. wyniosły odpowiednio 8604 i 8704, tymczasem wg sprawozdań z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. wyniosły po 8104.

(akta kontroli str. 233, 262, 293)

Wójt nie wyjaśnił przyczyn ww. różnic i podał, że *będą one tematem wyjaśniania z merytorycznym pracownikiem ZUK.*

(akta kontroli str. 403)

Urząd nie planował i nie zrealizował żadnych działań informacyjno-edukacyjnych[36] dla zwiększenia liczby użytkowników wybudowanej sieci kanalizacyjnej. Nie zapewniono dofinansowania realizacji podłączeń nieruchomości do sieci kanalizacyjnej poprzez ustalenie zasad i warunków przyznawania dofinansowania oraz jego wysokości. Urząd nie występował również do żadnych funduszy z wnioskami o przyznanie dofinansowania do wykonania przyłączeń nieruchomości do sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 295, 296)

Wójt wyjaśnił: *ZUK zgodnie z uchwałą Nr XVII/112/2015 Rady Gminy Piekoszów z dnia 26 listopada 2015 r., (...) jest zobowiązany do przestrzegania i stosowania obowiązującego, uchwalonego regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Piekoszów oraz zapewnienia realizacji budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych. (...). W związku z tym, iż w badanym okresie sytuacja finansowa Spółki pozwalała wyłącznie na bieżące utrzymanie eksploatowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, jak też nie planowano budowy nowych odcinków sieci wodno-kanalizacyjnej, nie podejmowano działań informacyjno-edukacyjnych w celu zwiększenia liczby użytkowników sieci kanalizacyjnej. Powyższe oraz trudna sytuacja finansowa dla większości przedsięwzięć Spółki, jak też bieżąca eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z uzbrojeniem, wykluczała realizację przyłączy do prywatnych nieruchomości ze środków Gminy, a dofinansowanie z innych źródeł (np. unijnych) było nie do uzyskania, ponieważ zgodnie z obowiązującą aglomeracją Gminy Piekoszów w badanym okresie - RLM wynosiło 13 756.*

(akta kontroli str. 402)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2018-2020 (do 30 września) Urząd nie dysponował informacjami dotyczącymi sposobu postępowania z nieczystościami ciekłymi przez odpowiednio 3654 (22%), 3266 (20%) i 2486 (15%) mieszkańców Gminy. Oszacowana w trakcie kontroli ilość nieczystości odprowadzonych przez tych mieszkańców wynosi odpowiednio[37]: 167,8 tys. m^3 (157,5 tys. m^3), 152,2 tys. m^3 (158,7 tys. m^3) i 214,8 tys. m^3 (152,4 tys. m^3).

(akta kontroli str. 293)

Wójt wyjaśnił, że *(...) mieszkańcy Gminy, którzy nie zostali wykazani wśród mieszkańców odprowadzających ścieki za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz gromadzących nieczystości ciekłe w zbiornikach bezodpływowych, a także*

[36] Działania takie służyłyby m.in. upowszechnieniu informacji o budowie nowych odcinków sieci kanalizacyjnej, obowiązku przyłączenia do sieci nieruchomości, możliwości sfinansowania lub dofinansowania przyłączenia nieruchomości, konsekwencji niewykonania obowiązku przez właścicieli nieruchomości, konsekwencji dla gminy w przypadku nieuzyskania założonych wskaźników przyrostu liczby mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej itp.

[37] W nawiasach podano ilości ścieków poza aglomeracją.

zbierających i oczyszczających ścieki w przydomowych oczyszczalniach ścieków, funkcjonują poza systemem odprowadzania ścieków. W przypadku tych mieszkańców, będą podejmowane stosowne działania (...).

(akta kontroli str. 387)

Dopuszczenie do takiego stanu było działaniem nierzetelnym i świadczy o braku nadzoru nad zbieraniem i oczyszczaniem ścieków w Gminie.

2. W kontrolowanym okresie ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków prowadzona była w Urzędzie nierzetelnie, ponieważ:

a) spośród 2442 nieruchomości nieskanalizowanych znajdujących się na terenie Gminy, dla 1093 nieruchomości w ewidencji brak było danych, czy i jakie urządzenia znajdują się na ich terenie;

b) spośród 1019 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe:

- dla 169 nieruchomości w ewidencji nie określono wymaganej częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego;
- dla 183 nieruchomości nie określono daty ostatniego wywozu nieczystości;
- dla 322 nieruchomości nie określono pojemności zbiornika bezodpływowego;
- dla 943 nieruchomości nie określono daty zawarcia umowy na opróżnianie zbiornika;
- w ewidencji brak danych dotyczących objętości powstających nieczystości ciekłych na jednostkę czasu oraz danych umożliwiających określenie tej objętości dla poszczególnych nieruchomości;

c) spośród 245 nieruchomości wyposażonych w oczyszczalnie przydomowe:

- dla 116 nieruchomości w ewidencji nie określono pojemności oczyszczalni/ilości ścieków na dobę;
- dla 93 nieruchomości nie określono częstotliwości usuwania osadów ściekowych;
- dla 86 nieruchomości nie określono daty ostatniego usunięcia osadu ściekowego;
- dla 81 nieruchomości nie określono sposobu zagospodarowania osadu ściekowego;
- w ewidencji brak danych umożliwiających określenie, czy zgodność stopnia redukcji jest odpowiednia do wielkości aglomeracji, na której oczyszczalnia się znajduje.

d) w wyniku porównania danych zawartych w przedmiotowej ewidencji z danymi wynikającymi z ewidencji adresowej dla losowo wybranej ulicy stwierdzono, że w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków nie została ujęta jedna nieruchomość położona przy tej ulicy;

e) badanie dokumentacji losowo wybranych 20 nieruchomości wykazało, że w ewidencji prowadzonej przez Urząd nie ujęto sześciu posiadaczy zbiorników bezodpływowych i czterech posiadaczy przydomowych oczyszczalni ścieków figurujących w wykazie starosty kieleckiego.

(akta kontroli str. 14, 115, 126-132)

Wykazywanie w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków ww. danych jest niezbędne z uwagi na przepisy art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ucpg, stanowiące, że gminy prowadzą, w formie umożliwiającej przekazywanie informacji w postaci elektronicznej, ewidencję zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej oraz przydomowych oczyszczalni

ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.

Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wyjaśnił powstanie powyższych nieprawidłowości m.in. tym, że: *W niektórych dniach w trakcie prowadzenia inwentaryzacji część nieruchomości nie była dostępna dla prowadzących inwentaryzację. Inwentaryzujący nie zastali nikogo na posesji, kto umożliwiłby wejście na jej teren, bądź udzielenie rzetelnych informacji. Zdarzały się też przypadki odmowy wpuszczenia inwentaryzujących na teren posesji. Na przeszkodzie do objęcia kontrolą pozostałej liczby 1093 nieruchomości, co do których Gmina nie posiada dokumentów o posiadaniu zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków, stoi duże obciążenie obowiązkami, jakie muszę wykonywać jednoosobowo. Poza gospodarką ściekową wykonuję również czynności związane z obsługą gospodarki odpadami na terenie Gminy Piekoszów. (...) Nadmiar obowiązków spowodował, że nie wszystkie dane zostały wprowadzone do ewidencji. (...) ewidencja ta jest w trakcie tworzenia, uzupełniania i jeszcze nie wszystkie urządzenia zostały w niej ujęte.*

(akta kontroli str. 116, 117, 134)

Wójt wyjaśnił m.in.: *(...) na etapie jej weryfikacji, co miało miejsce na przełomie 2017/2018 roku tut. organ miał ograniczone możliwości związane z brakiem wstępu na prywatne posesje, a tym samym brakiem możliwości pozyskania żądanych danych. (...) przedmiotowa ewidencja jest w miarę możliwości weryfikowana i uzupełniana. (...) po uzupełnieniu brakujących danych, przedmiotowa baza posłuży do prawidłowego sprawowania nadzoru nad postępowaniem ze ściekami, w tym umożliwi kontrolę częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych, jak również kontrolę częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych. Pragnę dodać, że w 2020 r. celem uszczelnienia systemu wprowadzono wzór oświadczenia dla osób, które występują o nadanie numeru porządkowego dla nieruchomości zabudowanych, zgodnie z którym zainteresowany wskazuje sposób odprowadzania ścieków z danej nieruchomości, co na bieżąco jest uwzględniane w ewidencji. Nie wykluczam zmiany organizacji pracy Urzędu, w tym powierzenia obowiązków związanych z gospodarką ściekową dodatkowej bądź innej osobie. Planowana jest weryfikacja stanowisk pod względem obciążenia, w celu usprawnienia funkcjonowania Urzędu i realizacji powierzonych zadań. W celu zbadania, czy i jakie urządzenia ściekowe znajdują się na terenie 1093 nieruchomości, co do których w chwili obecnej Gmina nie posiada wiedzy, zostanie w pierwszej kolejności przeprowadzona kampania informacyjna, mająca na celu uzyskanie brakujących danych od jak największej liczby zainteresowanych poprzez wykorzystanie strony internetowej, prasy lokalnej. (...) na stronie internetowej Urzędu (...) znajdują się formularze zgłoszeniowe, które umożliwiają mieszkańcom samodzielne zgłoszenia tych urządzeń. Po przeprowadzonej kampanii informacyjnej dokonywane będzie sukcesywnie postępowanie mające na celu pozyskanie brakujących danych..*

(akta kontroli str. 385, 386)

3. W latach 2018, 2019 i 2020 (do 30 września) Wójt nie zorganizował opróżniania zbiorników bezodpływowych dla odpowiednio 824, 856 i 756 właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na korzystanie z usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, o których mowa w art. 6 ust. 1 ucpg. Stanowiło to naruszenie art. 6 ust. 6 tej ustawy, stanowiącego, że gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli takich umów. Przyczyną powyższej

nieprawidłowości była m.in. niekompletna ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 114, 135)

Wójt wyjaśnił: *Główną przyczyną, dla której Gmina nie zorganizowała opróżniania zbiorników bezodpływowych dla nieruchomości nie objętych umowami na wywóz nieczystości było mylne przeświadczenie pracownika, że wystarczającym dokumentem potwierdzającym wywóz nieczystości ciekłych jest wystawiona na jego rzecz faktura bądź rachunek przez podmiot świadczący te usługi. (...).*

(akta kontroli str. 386)

4. Wójt nie wszczął postępowania administracyjnego wobec 195 właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonali obowiązku, przewidzianego w art. 5 ust. 1 pkt 2 ucpg, przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej (spośród 196 właścicieli, którzy nie dopełnili tego obowiązku), zmierzającego do wydania decyzji nakazującej wykonanie powyższego obowiązku. Stanowiło to naruszenie art. 5 ust. 7 ucpg, z którego wynika, że w przypadku stwierdzenia niewykonania obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, wójt wydaje decyzję nakazującą jego wykonanie.

(akta kontroli str. 294, 281-292)

Wójt wyjaśnił, że nie wszczynano postępowań administracyjnych w stosunku do pozostałych 195 właścicieli nieruchomości *ze względu na brak bazowych danych umożliwiających przyłączenie poszczególnych nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, którymi dysponuje ZUK, a które nie zostały przekazane do tutejszego organu (...). Na podstawie przekazanego wykazu przez ZUK w styczniu 2021 r. działania w powyższym zakresie zostaną sukcesywnie wdrożone.*

(akta kontroli str. 402, 403)

5. W dniu 25 kwietnia 2018 r. Wójt wydał decyzję nakazującą właścicielowi nieruchomości wykonanie obowiązku polegającego na przyłączeniu nieruchomości do sieci kanalizacyjnej. Pomimo że decyzja ta nie została wykonana, Wójt nie podjął żadnych działań w celu wyegzekwowania nałożonego nią obowiązku.

(akta kontroli str. 281-292)

Zgodnie z art. 5 ust. 9 ucpg, wykonanie decyzji, wydanej na podstawie art. 5 ust. 7, podlega egzekucji w trybie przepisów upea. Stosownie do art. 6 § 1 upea, wierzyciel ma obowiązek podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

(akta kontroli str. 281-292)

Wójt wyjaśnił, że nie podjęto żadnych działań, celem wyegzekwowania ww. decyzji *ze względu na pisma kierowane do tut. organu za pośrednictwem pełnomocnika wspomnianego właściciela. Z treści niniejszych pism wynikało, że obowiązek, o którym mowa zostanie spełniony, jednakże ze względu na wiek i stan zdrowia osób zamieszkujących, przedmiotowa decyzja zostanie wykonana w późniejszym bliżej nieokreślonym terminie.*

(akta kontroli str. 403)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

OBSZAR

3. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

Opis stanu faktycznego

3.1. Zapewnienie środków na finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2020 r. na terenie Gminy realizowano cztery przedsięwzięcia dotyczące zbierania i oczyszczania ścieków

komunalnych, w tym jedno realizowano w ramach KPOŚK. Środki na ich realizację pochodziły z pożyczki z WFOŚiGW w Kielcach, od inwestorów prywatnych[38] oraz z własnych środków Gminy.

(akta kontroli str. 603, 605)

Środki własne na realizację przedsięwzięć ujęto w planie finansowym Gminy i w limitach wydatków na poszczególne lata. Zostały one przyjęte uchwałami Rady Gminy: w sprawie uchwalenia budżetu na 2018 r.[39], w sprawie zmiany budżetu Gminy Piekoszów na 2018 r.[40] oraz w sprawie zmiany budżetu Gminy Piekoszów na 2019 r.[41]

(akta kontroli str. 550, 551, 554, 608, 611, 616, 619, 624, 625, 631, 644)

ZUK występował o środki na dofinansowanie poszczególnych przedsięwzięć do WFOŚiGW w Kielcach, z którym zawarto dwie umowy pożyczki:

- w dniu 21 września 2017 r. na zadanie „Rurociąg grawitacyjny oczyszczonych ścieków komunalnych do cieku Babia" na kwotę 904,9 tys. zł[42];
- w dniu 27 maja 2020 r. na zadanie[43] „Zabezpieczanie przed przenikaniem do środowiska ścieków z istniejących reaktorów biologicznych oczyszczalni ścieków w Piekoszowie poprzez budowę nowoczesnych reaktorów spełniających normy dla parametrów ścieków oczyszczonych wraz z niezbędnymi obiektami budowlano-technologicznymi" na kwotę 28 914 tys. zł.

(akta kontroli str. 508, 524, 526)

Gmina nie finansowała oraz nie dofinansowała zadań związanych z gospodarką ściekową, w tym podłączaniem nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej ze środków z opłat i kar, o których mowa w art. 403 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[44].

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że *wpływy z tytułu kar nie są wysokie (...) i nie pozwalały na realizację kosztownych inwestycji.*

(akta kontroli str. 535)

Spośród przedsięwzięć realizowanych przez Gminę, w jednym przypadku, tj. dla przedsięwzięcia „Modernizacja i rozbudowa istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie" dla części „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Piekoszowie o obiekty oczyszczania mechanicznego i uśredniania ścieków" nie wykorzystano w pełni zaplanowanych środków w kwocie 6600 tys. zł. Wydatkowano kwotę 38,6 tys. zł (0,6%) z przeznaczeniem na aktualizację dokumentacji projektowej przebudowy i rozbudowy oczyszczalni.

(akta kontroli str. 604, 656)

Wójt jako przyczynę niezrealizowania ww. przedsięwzięcia podał *brak zdolności finansowych zarówno po stronie Gminy, jak i ZUK.*

(akta kontroli str. 546)

W latach 2018-2020 (do 30 września) środki finansowe (zewnętrzne oraz własne – Gminy i ZUK) nie umożliwiały zrealizowania ww. przedsięwzięcia w zakładanych

---

[38] Podlegające zwrotowi przez ZUK po 30 września 2020 r.
[39] Uchwała nr L/356/2017 z 28 grudnia 2017 r.
[40] Uchwała nr LIII/380/2018 z 29 marca 2018 r.
[41] Uchwała nr XIII/93/2019 z 22 lipca 2019 r.
[42] Kwota zgodnie z aneksem nr 3/18 z 20 października 2018 r. do umowy.
[43] Zadanie realizowane będzie po 30 września 2020 r.
[44] Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.

terminach. Opóźnienie w realizacji poszczególnych jego etapów wyniosło odpowiednio:

- dla uregulowania stanu prawnego i faktycznego, tj. zapewnienia prawidłowego odprowadzania ścieków oczyszczonych do cieków i rzek zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym pozwoleniem wodnoprawnym – 1142 dni;
- dla zabezpieczenia przed przenikaniem do środowiska z istniejących reaktorów biologicznych oczyszczalni ścieków poprzez budowę nowoczesnych reaktorów – 916 i 1582 dni.

(akta kontroli str. 603)

Dla pozostałych przedsięwzięć środki finansowe Gminy umożliwiały ich zrealizowanie w zakładanych terminach.

(akta kontroli str. 550, 551, 554, 608, 611, 616, 619, 624, 625, 631, 638)

3.2. Finansowanie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

W badanym okresie zrealizowano następujące wydatki na realizację zadań w zakresie gospodarki ściekowej na terenie Gminy[45]:

1) „Modernizacja i rozbudowa istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie" – 1365,9 tys. zł, z tego: środki własne Gminy – 38,6 tys. zł, środki własne ZUK – 422,4 tys. zł i pożyczka z WFOŚiGW – 904,9 tys. zł;
2) „Uzupełnienie kanalizacji sanitarnej (budowa odcinków sieci kanalizacji sanitarnej) – 34,3 tys. zł, z tego: środki własne Gminy – 12,4 tys. zł i środki własne ZUK – 21,9 tys. zł;
3) kanalizacja sanitarna w miejscowości Janów Dolny z przepompownią ścieków. Aktualizacja projektu budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Janów – 46,6 tys. zł ze środków własnych Gminy;
4) budowa odcinków sieci w kanalizacji sanitarnej przez osoby prywatne – środki inwestorów prywatnych w kwocie 270,1 tys. zł (na podstawie umów zawartych z inwestorami, środki z tytułu poniesionych nakładów będą sukcesywnie zwracane inwestorom przez ZUK).

Wydatki ponoszone przez Gminę ze środków własnych realizowano zgodnie z planem finansowym.

(akta kontroli str. 604, 606, 607)

W Urzędzie nie opracowywano harmonogramów finansowania realizowanych przedsięwzięć w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych.

(akta kontroli str. 539)

W sprawozdaniach rocznych z realizacji KPOŚK za 2018 r. i 2019 r. Gmina wykazała, że w poszczególnych latach osiągane są zakładane poziomy realizacji planów finansowych przez aglomerację, a w konsekwencji również plany rzeczowe. Jednakże, kwoty poniesionych wydatków nie zostały prawidłowo uwzględnione w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK.

W sprawozdaniu za 2018 r. wykazano nakłady poniesione w roku sprawozdawczym ogółem 1961,5 tys. zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW w Kielcach – 1113 tys. zł, środki własne – 556 tys. zł, inne źródła finansowania – 292,5 tys. zł. Z ustaleń kontroli wynika, że poniesiono nakłady w kwocie 1302,9 tys. zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW – 904,9 tys. zł, natomiast środki własne to 398 tys. zł (w tym środki ZUK stanowiły 300,4 tys. zł, a Gminy – 97,6 tys. zł).

[45] Wszystkie zadania realizowano na terenie aglomeracji.

W sprawozdaniu za 2019 r. wykazano ogółem nakłady wynoszące 236 tys. zł, jako środki własne. Z ustaleń kontroli wynika, że poniesiono nakłady w wysokości 129,2 tys. zł (środki własne ZUK).

(akta kontroli str. 251, 275, 524, 540)

Wójt wyjaśnił: *(...) dane do sprawozdań KPOŚK były uzupełniane przez pracowników ZUK, w tym m.in. z zakresu odprowadzanych ścieków przyłączonych do sieci kanalizacyjnej, czy poniesionych nakładów. Tutejszy organ nie dysponuje materiałami źródłowymi wskazującymi na rozbieżności danych liczbowych ujętych w sprawozdaniach (...). Te rozbieżności będą tematem wyjaśniania z merytorycznym pracownikiem ZUK (...).*

(akta kontroli str. 558)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na realizacji ze znacznym opóźnieniem poszczególnych etapów przedsięwzięcia „Modernizacja i rozbudowa istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie", które wyniosło od 916 do 1582 dni.

(akta kontroli str. 603)

Skarbnik Gminy wyjaśniła: *środki finansowe nie umożliwiały zrealizowania planowanych przedsięwzięć w zakładanych terminach, w szczególności dotyczy to oczyszczalni ścieków. Gmina była w trudnej sytuacji finansowej. W latach 2014-2016 realizowała program naprawczy. Kolejne lata to „stawanie na nogi", pierwsze inwestycje. Okres zaniedbań był długi. Aby pozyskiwać środki zewnętrzne należało mieć wkład własny, ponadto program naprawczy nie pozwalał na realizację inwestycji. (...). W obecnej sytuacji Gmina odzyskała płynność finansową, stopniowo realizujemy tak długo wyczekiwane inwestycje. Natomiast w ZUK sytuacja finansowa była zła. Wystąpił brak środków własnych. Wynik finansowy Spółki od kilku lat był ujemny, starta finansowa Spółki za 2018 r. wynosiła 226.910,11 zł, za 2019 r. strata finansowa wyniosła 184.668,04 zł.*

(akta kontroli str. 549)

Wystąpienie powyższych opóźnień świadczy o braku rzetelnego zaplanowania terminów realizacji ww. przedsięwzięcia, tym bardziej, że okoliczności wymienione w przytoczonych wyżej wyjaśnieniach, w tym dotyczące trudnej sytuacji finansowej Gminy, były znane jej władzom.

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina podejmowała działania dla uzyskania niezbędnego dofinansowania realizowanych przedsięwzięć, jednak działania te nie doprowadziły do zapewnienia pełnego finansowania zaplanowanego przedsięwzięcia w zakresie gospodarki ściekowej, tj. „Modernizacji i rozbudowy istniejącej oczyszczalni w Piekoszowie". Opóźnienia w realizacji poszczególnych etapów tego zadania wyniosły od 916 do 1582 dni. Kwoty poniesionych wydatków na realizację przedsięwzięć dotyczących gospodarki ściekowej nie zostały prawidłowo wykazane w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK za 2018 i 2019 r. Zawyżono nakłady poniesione w roku sprawozdawczym odpowiednio o 658,6 tys. zł i 106,8 tys. zł.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące wnioski:

1. Podjęcie odpowiednich działań organizacyjnych zapewniających właściwą realizację i koordynację zadań związanych z nadzorem nad gospodarką wodno-ściekową w aglomeracji Piekoszów.
2. Przesłanie poprawionej ankiety aktualizacyjnej do VI KPOŚK.

3. Monitorowanie stanu i postępu realizacji zadań określonych w KPOŚK.
4. Podjęcie działań w celu zidentyfikowania nieruchomości, których mieszkańcy funkcjonują poza gminnym systemem odprowadzania ścieków.
5. Uzupełnienie brakujących danych w ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, co przyczyni się do poprawy nadzoru nad gospodarką wodno-ściekową na terenie Gminy.
6. Zorganizowanie wywozu nieczystości ciekłych dla właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na wykonanie tej usługi.
7. Wszczęcie postępowań administracyjnych zmierzających do wydania decyzji nakazujących przyłączenie do sieci kanalizacyjnej nieruchomości tych właścicieli, którzy nie dopełnili tego obowiązku.
8. Wyegzekwowanie wykonania prawomocnej decyzji nakazującej właścicielowi nieruchomości przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej.
9. Rzetelne planowanie terminów realizacji przedsięwzięć w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych.
10. Wykazywanie rzetelnych danych w sprawozdaniach z realizacji KPOŚK.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 30 kwietnia 2021 r.

Kontrolerzy:

Jerzy Stachowiak
główny specjalista k.p.
podpis

Arkadiusz Pawlik
specjalista k.p.
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach
podpis
Krzysztof Wilkosz